

Barnebliksatsinga - årleg melding 2019

Barnebliksatsinga er Helse Møre og Romsdal sitt svar på oppdraget frå HOD om å etablere lavterskeltilbod til gravide og småbarnsfamiliar som er berørt av rus eller psykiske vanskar. Resultatet er Barneblikk familieteam (BBF) som er starta i samarbeid med vertskommunene til dei fire sjukehusa i fylket og består av tilsette frå helseføretaket og vertskommuna. Det er etablert Barneblikk familieteam (BBF) i Ålesund og Molde, medan tilsvarande team er under etablering i Kristiansund og Ulstein. På sikt skal tilbodet ha nedslagsfelt i heile fylket.

Avklaringar av målgruppa til Barneblikk familieteam (BBF)

- Ved første kontakt skal familien vente eit barn eller ha eit barn under 1 år.
- BBF har eit heilskapleg familieperspektiv og skal inkludere alle familiemedlemene. Ved årsskiftet var det 65 familiar og nærare 200 personar som fekk oppfølging av BBF.
- BBF skal tilby hjelp til familiar med «lettare til moderate vanskar». I avklaringsamtalar med familiane vert ein einige om kva teneste som kan hjelpe familien best. Teamet må bruke meir tid til å definere denne avgrensinga. Heilskapleg familieperspektiv har liten plass i mange tenester, noko som gjer Barneblikk aktuell for mange familiar. Det er likevel naudsynt å avgrense målgruppa slik at familiar med lettare vanskar vært prioritert, jf. mandatet.
- BBF skal vere eit lavterskel-tilbod der familiar sjølve kan ta kontakt, ingen ventetid og ikkje krav om tilvising.
- Ved årsskiftet var det overvekt av vanskar knytta til psykisk helse i familiane. Fleire foreldre strevar som følge av eigen oppvekst og pårøranderolle. Det er ofte mor som strevar når BBF kjem i kontakt med familien, men BBF vert ofte kjend med utfordringar for far og søsken også.

Arbeidet med forankring av Barneblikk familieteam

- Avtale om Barneblikk familieteam (BBF) er underteikna av administrerande direktør i Helse Møre og Romsdal (HMF) og rådmann i Ulstein, Ålesund, Molde og Kristiansund. Oppdraget er formelt overført til vertskommunene, medan HMR pliktar å stille personalressursar i dei fire familieteamama. I tillegg skal HMR stille ressursar til koordinering av Barneblikk i fylket. Innleigeavtalar for tilsette i BBF er på plass.
- Styringsgruppa har hatt 4 møter i 2019. Kommunalsjefen i Kristiansund gjekk ut av gruppa på våren, men det lokale arbeidet held likevel fram. Ulstein kommune kom i gong med planprosessen på våren og kommunalsjefen for helse og omsorg kom inn i gruppa.
- Oppstart av BBF i Ulstein og Kristiansund er planlagt frå ca. sommaren 2020.
- I kvar lokalisasjon er det oppretta tverrfaglege prosessgrupper som har hatt 2-4 møter. Tema i prosessgruppene i Ålesund og Molde har vore samarbeid mellom BBF og andre tenester. I Ulstein og Kristiansund har tema vore forankring og modell for BBF.

Organiseringa i Barneblikk familieteam

- BBF er organisert i, eller i nær tilknytning til, helsestasjonen. Det er utnemnt ein fagansvarleg for kvart BBF som skal sikre lokal koordinering. Dei fagansvarlege har hatt 4 møter for samkøyring av BBF-tilboda i fylket.
- BBF har relevant kompetanse til å støtte og lose familiane. Likevel ser ein behov for eit større samarbeid med tenester innan psykisk helse for vaksne.
- Ålesund kommune og Molde kommune har starta diskusjonar om ressursituasjonen etter kommunesamanslåinga og auka nedslagsfelt.

- Med tanke på eit framtidig nedslagsfelt i heile Møre og Romsdal fekk Overordna samhandlingsutval ei oppdatering om Barneblikk.

Brukarmedverknad i Barneblikk

- I BBT er det familien sjølv som avgjer kva dei ønsker hjelp til, kva hjelpa skal bestå i, og kor ofte. Fleire familiar har sagt at dei er særns nøgde med at heile familien vert inkludert.
- Det er 1-2 erfaringsrepresentantar (inkludert Brukarutvalet i HMR) i styringsgruppa og i prosessgruppene, tilsaman 8 stk.
- Det er gjennomført 2 samlingar med erfaringsrepresentantane i 2019.

Dei første spora av resultat (basert på vurderingar frå tilsette i BB)

- BBF treff dei yngste og mest sårbare barna.
- I tillegg til å hjelpe mor og spebarnet, blir BBF kjend med vanskar hos far og søsken.
- Bruken av verktøyet Funksjonssirkelen og den tverrfaglege vurderinga fangar opp eit større bilete av barnet sin situasjon. BBF kan difor lettare sette i gong meir treffsikre tiltak. BBF kan gje rettleiing og støttesamtalar, samstundes som ein raskt kan lose barna og foreldrene som treng noko meir til andre hjelpetenester. Dette bidreg til å redusere strevet i familien.
- Det er lettare for foreldre å nytte seg av hjelpa når vanskane er moderate, dei opplever raskare bedring og auka motivasjon for endring. Fleire av foreldra har sagt at det er trygt at BBF kan følge dei heilt fram til yngste barnet startar i skulen.
- Samarbeidande tenester opplever at det er enklare å etterspørre rus og psykisk helse når dei har BBF å tilby. Det er dessutan enklare for familieane å ta imot hjelp før vanskane vert så store at kontrolltiltak frå barneverntenesta er aktuelt.

Andre merknader

- Marknadsføring: Brosjyrer om BBF er utarbeida og distribuert. Det er orientert om BBF hos samarbeidande tenester og på diverse konferansar. Det har vore 7 nyheitsartiklar på BB heimesida, men liten kapasitet til oppdatering av nettsida. Informasjon om BBF er lagt inn på tenestene sine nettsider i vertskommunen og HMR. Reportasje i Romsdals Budstikke, i NRK M&R tv og radio i mars.
- Kompetanseheving: «Legar med barneblikk» er gjennomført i Ålesund, medan Molde og Kristiansund ikkje har prioritert ordninga. 22 stk. deltok på studietur til Stangehjelpa. 3 stk. frå BBF har tatt opplæring i COS-P. 1 stk. frå BBF vart sertifisert i ASQ-SE. 1 stk. frå BBF fekk opplæring i MBT. 4 stk. frå BBF deltok på Barnet & Rusen. 35stk. frå BBF og samarbeidande tenester deltok på kurs i Barneperspektivsamtalalar.
- I samarbeid med ulike aktørar har prosjektet Familiejournal vore planlagt. Sidan det ikkje vart innvilga innovasjonsmidlar frå HMN til prosjektet, vart prosjektet utsett inntil vidare.
- Forsking vart ikkje gjennomført i 2019.

Neste stega i Barneblikk

- Tydeleggjere ansvar mellom leiarnivåa som er involvert BBF
- Vidare avklaring av målgruppa, og kva som ligg i tidleg inn og lavterskeltilbod
- Konsekvensar av kommunesamanslåinga og auka nedslagsfelt
- Oppstart av BBF i Ulstein og Kristiansund
- Vurdering av prosessgruppene si rolle
- Korleis nytte erfaringsrepresentantane betre